

103037

DAGBLADET 5. 11. 1957

Kong Gustaf V skriftlig oppfordring til Kong Haakon om å abdisere

Dagens Nyheter

etterlyser professor Kohts kilder i skarp artikkel

STOCKHOLM i dag. (NTB's korrespondent) — Dagens Nyheter etterlyser i dag i en lederartikkel de kilder tidligere utenriksminister Koht bygger på, når han i sitt intervju med Arbeiderbladet for noen dager siden hevder at han positivt vet at kong Gustaf den femte i 1940 sendte kong Georg av Storbritannia et brev med oppfordring til kong Haakon om å abdisere.

Opplysningene om dette brevet har ikke bare — som Koht sier — vært dementert fra Stockholm. De har også — og med særlig ettertrykk — vært dementert i Oslo. I første del av den norske hvitbokserien «Norges forhold til Sverige under krigen 1940—1945» som kom i 1947, heter det at saken har vært undersøkt, men at det viser seg å ha vært tale om misforståelser og løse rykter. Dette dementiet kan ikke godt ha vært offentliggjort uten at tidligere utenriksminister Koht visste om det.

Samme hvitbok gjør rede for hvordan kong Gustaf 18. juni 1940 henstilte til Hitler å gå fram med måtehold overfor det norske kongehus, en oppfordring som gjorde Hitler rasende. På bakgrunn av dette virker det forsiktig uttrykt, usannsynlig at man på tysk side kort etter skulle ville bruke kong Gustaf som formidler av et budskap til kong Haakon om å abdisere. Når Koht nå likevel sier at han positivt vet at en slik henstilling ble sendt, har man rett til å kreve en klar redegjøring for de kilder han bygger på, sier Dagens Nyheter.

Det har ikke lyktes Dagbladet å forelegge Dagens Nyheter leder for professor Halvdan Koht i dag. Sjefarkivar Reidar O m a n g i Utenriksdepartementet sier imidlertid at departementet ikke har kilder som forteller om brevet fra kong Gustaf V til kong Georg av Storbritannia i 1940, der den svenske konge oppfordrer kong Haakon til å abdisere.

I en av hvitbøkene har vi dementert at et slikt brev skulle foreligge.

Det er imidlertid mulig at tidligere utenriksminister Koht bygger på noe han husker fra samtaler han har hatt med kong Haakon.